

MİLLİ GÜVENLİK KONSEYİ TUTANAK DERGİSİ

5 nci Birleşim

30 Eylül 1980 Salı

İÇİNDEKİLER

	Sayfa
I. — GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	96
II. — BAŞKANLIĞIN KONSEYE SUNUŞLARI	96
A) <i>Hükümet Programı ve Güvenoyu</i>	96
1. — Başbakan Bülend Ulusu tarafından kurulan Bakanlar Kurulu Programının görüşülmesi ve güven oylaması.	96:98

I. — GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

Başbakan Bülend Ulusu tarafından kurulan Bakanlar Kurulu Programı okundu.

Bakanlar Kurulu Programı üzerindeki görüşmelerin ve güven oylamasının 30 Eylül 1980 Salı günkü birleşimde yapılması kabul edildi.

30 Eylül 1980 Salı günü saat 15.00'te toplanılmak üzere birleşime saat 16.10'da son verildi.

Haydar SALTİK
Orgeneral
Milli Güvenlik Konseyi
Genel Sekreteri

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati : 15.00

BAŞKAN : Orgeneral Kenan EVREN (Devlet Başkanı, Genelkurmay ve Milli Güvenlik Konseyi Başkanı)

ÜYELER : Orgeneral Nurettin ERSİN (K. K. K. ve Milli Güvenlik Konseyi Üyesi)

Orgeneral Tahsin ŞAHİNKAYA (Hv. K. K. ve Milli Güvenlik Konseyi Üyesi)

Oramiral Nejat TÜMER (Dz. K. K. ve Milli Güvenlik Konseyi Üyesi)

Orgeneral Sedat CELASUN (J. Gn. K. ve Milli Güvenlik Konseyi Üyesi)

BAŞKAN — Milli Güvenlik Konseyinin 5 nci Birleşimini açıyorum.

II. — BAŞKANLIĞIN KONSEYE SUNUŞLARI

A) HÜKÜMET PROGRAMI VE GÜVENOYU

1. — *Başbakan Bülend Ulusu tarafından kurulan Bakanlar Kurulu Programının görüşülmesi ve güven oylaması.*

BAŞKAN — Gündemimiz gereğince, Başbakan Sayın Bülend Ulusu başkanlığında kurulan Bakanlar Kurulunun, geçen birleşimde okunan Programı üzerinde görüşmeler yapacağız.

İçtüzüğümüze göre, görüşmelerde, Konsey Üyeleri, Milli Güvenlik Konseyi Genel Sekreteri ve Hükümete, Hükümet temsilcilerine, istek sırasına göre söz verilecektir.

Şimdi, geçen birleşimde okunan Program üzerinde söz isteyen üyeler var mı efendim?...

Buyurun Sayın Ersin,

ORGENERAL NURETTİN ERSİN — Sayın Başkan, müsaade buyurulursa, Hükümet Programı üzerinde, Milli Güvenlik Konseyi üyeleri adına maruzatta bulunmak istiyorum.

Sayın Başkan, ülkemizin içinde bulunduğu fevkalade önemli sorunlara ve olağanüstü koşullara gerçek bir yaklaşımla teşhis koyan ve çareler getiren Hükümet Programını, tüm kamuoyu ile birlikte, 27 Eylül 1980 tarihinde dinlemiş bulunuyoruz.

Programda, Eylül 1980 Türkiye'sinin içinde bulunduğu fevkalade güç durum ve Devletin aksayan bütün yönleri açıkça belirtilmiştir.

Kurulan Hükümet, bir parti hükümeti değildir. Memlekete büyük hizmet aşkı ile yola çıkan değerli arkadaşları bünyesinde toplayan bu Hükümetin başarılı olması, uluşa hepimizin özlemidir.

Sayın Başbakan, ülkemizin içinde bulunduğu sorunlar ve yakın çevremizdeki son gelişmeler, üstlenmiş olduğunuz sorumluluğu daha da ağırlaştırmakta ve sizleri tarihi bir görevle karşı karşıya bırakmaktadır. Yüce Türk Ulusunun, tarihin her devrinde olduğu gibi, ülkenin içinde bulunduğu bu sıkıntılı döne-

min atlatılmasında da milli birlik ve beraberlik içinde, daima Devletle beraber olacağına güvenmekteyiz. Türk halkı fedakârdır. Türk halkı eşsiz sağduyusu ile tehlikeyi sezmiş ve yapılmasını arzu ettiği icraatı bizlerden beklemektedir. Her şey onların arzuları istikametinde cereyan etmeli, Programda yer verilen tedbirler süratle uygulanmalıdır.

Devletin, milletimize götüreceği hizmetlerin adil, yansız ve vatandaşa güven verecek bir düzeye getirilmesi ilkeleri üzerinde titizlikle durulmalı, devlette anarşiye zemin hazırlayna rüşvet ve iltimasın köktü kazanmalıdır.

Hükümet Programında anarşi, terör ve bölücülük ile ekonomik sıkıntılar, ülkemizin en başta gelen acil sorunları olarak değerlendirilmiştir. Bunlara karşı alınması öngörülen tedbirler, isabetli bir şekilde tespit edilmiştir. Bütün bu hususlar, bizim de üzerinde önemle durduğumuz konuları teşkil etmektedir.

Bugün Türkiye'deki huzursuzluğun en mühim sebeplerinden biri de ekonomideki bunalım ve düzensizliktir. Her yıl artan nüfus yanında, üretim azlığı, milli gelir kaynaklarının adil dağılması ve ticaret politikasındaki yanlışlıklar, halkımızı büyük çapta rahatsız etmektedir. Halkımızın geçim güçlüklerini hafifletecek tedbirler süratle alınmalıdır.

Vergi yasalarının, bütün ekonomik faaliyetleri kapsayacak, vergi adaletini sağlayacak, vergi kaybını önleyecek şekilde yeniden düzenlenmesi olumlu bir davranış olacaktır.

Sağlıklı bir ekonomiye kavuşulması amacıyla Hükümet Programında yer alan tedbirlerden bilhassa üretimin artırılması ve bu amaçla kendi milli kaynaklarımızın en verimli şekilde kullanılması büyük bir önem taşımaktadır. Milli kaynaklarımızı harekete geçirecek sermaye birikiminin sağlanmasında milletçe tasarrufun önemi gözönünde tutularak, gerekli her türlü tedbir öncelikle alınmalı ve bu konudaki eğitim ve öğretime özen gösterilmelidir.

Vatandaşlarımızın, sağlık hizmetlerinden eşit olarak yararlanmasını temin edecek yasal tedbir ve düzenlemelerin alınmasına, tarım sektöründe çalışanların sosyal güvenliklerinin sağlanmasına ilişkin vaatler, günümüzün ihtiyaçlarına ve halkımızın arzularına cevap verecek nitelikte görülmektedir.

Hükümet Programı, bizim ele alınmasını faydalı gördüğümüz konulara da yer vermiş bulunmaktadır. Hazırlanacak tasarıların süratle neticelenmesi için gereken yapılacaktır.

Atatürk ilkelerinin ışığı altında hazırlanmış olan bu Programla saptanan hedeflere ulaşılması, uygulamadaki başarı ile yakından ilgilidir. Programda belirtilen esasların isabetle ve süratle uygulama alanına aktarılması ve bir bütün içinde neticelendirilmesi önem kazanmaktadır.

Bu Programın gerçekleştirilmesi için her türlü gayret sarf edilmeli, böylece yurdumuz, 'Büyük Atatürk'ün bize emanet ettiği gibi, bir bütün olarak refah ve mutluluğa ulaştırılmalıdır.

Devletin bekasına yönelik haince saldırılara cüret eden anarşi ve terör odakları süratle söndürülmelidir. Yüce Ulusumuz, huzur ve refah özlemiindedir. Türk Milletinin yaşamında tarihi bir dönem noktasında bulunmanın idraki içerisinde mutlaka başarılı olmak gerektiğini tekrar ifade etmek isteriz.

Bu Hükümet Programının, Yüce Türk Milletinin hissiyatına tercüman olduğuna ve yıllardır özlemi çekilen çözümleri getireceğine inanıyoruz.

Bütün çalışmalarımız halkımızın gözü önünde cereyan edecektir. Gerçeklerin, zamanında kamuya iletilmesinde kıymetli basınımızın yardımlarını beklemekteyiz.

Bu Programın Yüce Milletimize hayırlı ve uğurlu olmasını ve Sayın Ulusu Hükümetinin başarılarının devamını dileriz.

Saygılarımla.

BAŞKAN — Teşekkür ederim.

Başka söz almak isteyen var mı efendim?... Yok.

Böylece, Program üzerindeki görüşmelerimizi tamamlamış oluyoruz.

Şimdi, Sayın Bülend Ulusu tarafından kurulan Bakanlar Kurulu hakkında, İçtüzüğümüzün 18 nci maddesi gereğince güven oylamasına geçeceğiz.

Güven oylamasının, adı okunan sayın üyenin «kabul» veya «ret» demek suretiyle oyunu belirtmesini teklif ediyorum.

Bu teklifimi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kabul oyu, güven; ret oyu da güvensizlik anlamına gelecektir. Buna göre oylarınızı almaya başlayacağım.

Kara Kuvvetleri Komutanı Sayın Orgeneral Nurettin Ersin?...

ORGENERAL NURETTİN ERSİN — Kabul.

BAŞKAN — Hava Kuvvetleri Komutanı Sayın Tahsin Şahinkaya?...

ORGENERAL TAHSİN ŞAHINKAYA — Kabul.

BAŞKAN — Deniz Kuvvetleri Komutanı Sayın Oramiral Nejat Tümer?...
ORAMİRAL NEJAT TÜMER — Kabul.

BAŞKAN — Jandarma Genel Komutanı Orgeneral Sayın Sedat Celasun?...

ORGENERAL SEDAT CELASUN — Kabul.

BAŞKAN — Şimdi, Konsey Başkanı olarak ben de oyumu kullanıyorum : Kabul.

Bu sonuca göre, Başbakan Sayın Bülend Ulusu tarafından kurulan Bakanlar Kurulu, Millî Güvenlik Konseyinin güven oyunu almış bulunmaktadır.

Bakanlar Kurulunun hepsini kutlar ve vatanımıza, milletimize hayırlı olmasını ve başarılı hizmetler vermesini dilerim.

Ayrıca, çok zor bir dönemde görev aldığınızın idraki içindeyiz; bunu bizler ve bütün millet de kabul etmektedir. Ancak, milletimizin güveni ve sağduyusu sizlerin en büyük desteği olacaktır. Bu destek, onları temsilen bizler tarafından da sizlerden esirgenmeyecektir. O bakımdan, muvaffak olacağınıza gönülden inanıyoruz.

Hayırlı, uğurlu olsun efendim.

Söz isteyen var mı efendim?...

Bayurun Sayın Başbakan.

BAŞBAKAN BÜLEND ULUSU — Sayın Başkan, Millî Güvenlik Konseyinin sayın üyeleri;

27 Eylül 1980 günü takdim etmiş olduğumuz Hükümet Programı hakkında izhar edilen güvene şahsım ve Hükümet adına en içten duygularla teşekkür ederim.

Millî Güvenlik Konseyi üyelerinden Kara Kuvvetleri Komutanı Sayın Orgeneral Nurettin Ersin'in, Programımız üzerindeki değerli görüşleri için tekrar teşekkür ederken, ileri sürülmüş olan bu görüşlerin uygulamada titizlikle gözönünde tutulacağını da belirtmek isterim.

Eylül 1980 Türkiye'sinin, bütün Türk Milletince bilinen durumunu ve devlet teşkilatının aksayan yönlerini Hükümet Programımızda arz etmişim. Bu

Programda da işaret ettiğim gibi, bugün ülkemizin süratle çözümlenmesi gereken iki ana sorunu mevcuttur. Bunlardan biri anarşi, terör ve bölücülükle mücadele; diğeri ise, karşı karşıya bulunduğumuz ekonomik sıkıntılardır.

Atatürk ilkelerinden ilham alarak, Büyük Önderin gerçekleştirmiş olduğu devrimleri her türlü saldırıya karşı korumak başlıca amacımızdır.

Bu genel esaslar içinde, ülkesi ve milletiyle bölünmez bir bütün olan Türkiye Cumhuriyeti Devletini iç ve dış düşmanlara karşı korumak için gerekli yasal ve idari tedbirleri süratle gerçekleştireceğiz. Kaderde, kıvançta ve tasada ortak olan Türk Ulusunu, layık olduğu huzur ve güvene en kısa zamanda kavuşturmak esas amacımızdır.

Vatadaşlara karşı tam anlamıyla tarafsız; fakat devletin yanında ve Büyük Türk Ulusunun emrinde bir idare tesis etmek en samimi arzumuzdur.

Karşı karşıya bulunduğumuz ekonomik sorunlara sağlıklı tedbirler getirmek, üretimi artırmak ve millî kaynaklarımızı en verimli şekilde kullanmak için gerekli tedbirler mümkün olan en kısa süre içinde alınacaktır. Bu amaçla, vergi adaletini sağlamak ve vergi kaybını önlemek için gerekli yasal ve idari tedbirler süratle oluşturulacaktır.

27 Eylül 1980 tarihinde sunmuş olduğumuz Hükümet Programını inançla uygulamak ve böylece Büyük Türk Milletini layık olduğu huzur, refah ve mutluluğa kavuşturmak amacıyla görevimize devam edeceğiz.

Bu düşünce ve duygularla Yüce Heyetinizi şahsım ve Bakanlar Kurulu adına saygılarıyla selamlarım.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN — Teşekkür ederim Sayın Başbakan. Gündemimiz tamamlanmıştır.

6 Ekim 1980 Pazartesi günü saat 14.00'te tekrar toplanılmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Teşekkür ederim.

Kapanma Saati : 15.20

MILLİ GÜVENLİK KONSEYİ

GÜNDEMİ

5 NCI BİRLEŞİM

30 . 9 . 1980 Salı

Saat : 15.00

I. — BAŞKANLIĞIN KONSEYE SUNUŞLARI

1. — Başbakan Bülend Ulusu tarafından kurulan Bakanlar Kurulu Programının görüşülmesi.

II. — OYLAMASI YAPILACAK İŞLER

1. — Başbakan Bülend Ulusu tarafından kurulan Bakanlar Kurulu hakkında İftizüğün 18 nci maddesi uyarınca güven oylaması.

